

Ár 2010, fimmtudaginn 14. janúar, er fundur haldinn í Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Guðjón Ólafur Jónsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Grétar Grétarsson, Guðlaug Brynja Ólafsdóttir og Hildigunnur Hafsteinsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 43/2009**:

M
gegn
Fjármálafyrirtækinu F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M hér eftir nefnd sóknaraðili, annars vegar, og F hér eftir nefnt varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefnd 11. ágúst 2009 með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 6. ágúst 2009. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 12. ágúst 2009, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi hans, dagsettu 28. ágúst 2009. Var bréfið sent sóknaraðila með bréfi úrskurðarnefndarinnar, dagsettu 9. september 2009, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Bárust þær með bréfi sóknaraðila, dagsettu 24. september 2009.

Málið var tekið fyrir á fundum úrskurðarnefndarinnar 15. október, 22. og 30. desember 2009 og 7. og 14. janúar 2010..

II.

Málsatvik.

Hinn 4. ágúst 2006 gerði sóknaraðili ásamt maka sínum samning við varnaraðila um eignastýringu. Samkvæmt samningnum skyldi varnaraðili kaupa og selja fjármálagerninga fyrir fé sóknaraðila samkvæmt fjárfestingastefnu, sem var meðfylgjandi samningnum. Veitti sóknaraðili varnaraðila fullt og ótakmarkað umboð til kaupa og sölu á fjármálagerningum samkvæmt fjárfestingastefnunni. Þá staðfesti sóknaraðili jafnframt að hann gerði sér grein fyrir eðli viðskipta með mismunandi fjármálagerninga og áhættunni sem þeim fylgdi, svo og að honum hefði verið gerð grein fyrir því að ávöxtun verðbréfa og annarra fjármálagerninga gæti sveiflast mjög frá einum tíma til annars og að undirliggjandi eignir sammings aðila gætu rýrnað á samningstímanum. Samkvæmt greindri fjárfestingastefnu skyldi svonefndri stefnu A fylgt, en hún heimilaði að fjárfest væri í skuldabréfum og víxlum eða verðbréfa- eða fjárfestingarsjóðum, sem fjárfestu einkum í skuldabréfum, auk þess sem heimilt var að ráðstafa fjármunum inn á innlánsreikninga. Fjárfestingarstefnan var sögð til viðmiðunar og þess getið að eignastýring gæti farið tímabundið út fyrir tilgreind mörk, m.a. vegna skyndilegra breytinga á markaðsgengi verðbréfaeignar. Skyldi þá leitast við að lagfæra hlutföll í eignasamsetningu eins fljótt og auðið væri.

Í samningi aðila var sérstaklega tekið fram af hálfu sóknaraðila að eingöngu skyldi fjárfesta í A og B.. Þá var óskað eftir því að varnaraðili gerði sóknaraðila viðvart þegar stjórnvöld heimiluðu útlendingum að opna innlánsreikninga á Íslandi.

Sóknaraðili varð fyrir fjárhagslegu tjóni vegna verðfalls á hlutdeildarskírteinum í ofangreindum sjóðum A og B haustið 2008. Kvartaði hann undan eignastýringu varnaraðila símleiðis og bréflega 5. mars 2009. Kröfum sóknaraðila var hafnað með bréfi varnaraðila, dagsettu 3. apríl 2009. Afstöðu varnaraðila var mótmælt með bréfi sóknaraðila, dagsettu 16. apríl 2009.

Málið barst úrskurðarnefnd með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 6. ágúst 2009.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að varnaraðili greiði honum kr. 7.751.945 auk vaxta frá október 2008 og kostnaðar.

Sóknaraðili kveður sér fyrst hafa orðið ljóst í símtali við varnaraðila 20. nóvember 2008 að hann hafi átt möguleika á að opna innlánsreikning hér á landi, en fram að þeim tíma hafi honum verið tjáð að slíkt væri ekki mögulegt fyrir útlendinga. Varnaraðila hafi hins vegar verið ljóst að það hafi verið ætlun sóknaraðila að fé hans yrði geymt á innlánsreikningi. Kveðst sóknaraðili ekki myndu hafa orðið fyrir fjárhagslegu tjóni ef varnaraðili hefði fært fé hans á innlánsreikning.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að öllum kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili vísar til þess að sóknaraðili hafi sérstaklega óskað eftir því að aðeins yrði fjárfest í A og B sjóðum, auk þess sem sóknaraðili hafi óskað eftir því að verða upplýst um það þegar erlendum ríkisborgurum yrði heimilt að opna innlánsreikninga á Íslandi. Varnaraðili segir þær upplýsingar, sem sóknaraðili kveðist hafa fengið frá starfsmanni varnaraðila um innlán erlendra einstaklinga í íslenskum bönkum augljóslega hafa verið rangar, enda hafi erlendum ríkisborgurum ekki verið óheimilt að opna bankareikninga á Íslandi í ágúst 2006. Hins vegar beri eignastýringarsamningur aðila það ekki með sér að sóknaraðili hafi óskað eftir því að allir fjármunir hans yrðu settir á innlánsreikning þegar sóknaraðila yrði heimilt að stofna slíkan reikning, heldur aðeins að hann yrði látin vita þegar sá möguleiki væri fyrir hendi.

Varnaraðili telur engin orsakatengsl vera á milli þess taps sem sóknaraðili varð fyrir vegna fjárfestinga í A og B sjóðum og rangra upplýsinga um innlán erlendra einstaklinga á Íslandi. Hafi fjárfesting í greindum sjóði almennt verið talin áhættuminni en innlán. Hafi það ekki verið fyrr en lög nr. 125, 2008 um heimild til fjárveitingar úr ríkissjóði vegna sérstakra aðstæðna á fjármálamarkaði o.fl. tóku gildi 7. október 2008 að innlán í íslenskum bönkum voru tryggð að fullu. Þá kveður varnaraðili sóknaraðila hafa mátt vera orðið ljóst í október 2008 að upplýsingar, sem hann fékk í ágúst 2008, hafi verið rangar, enda hafi komið skýrt fram á viðskiptayfirlitum að sóknaraðili ætti „*cash account*“ eða innlánsreikning hjá varnaraðila.

Varnaraðili kveður tjón sóknaraðila ekki verða rakið til þeirra röngu upplýsinga sem sóknaraðili hafi fengið um innlán erlendra ríkisborgara í íslenska banka, heldur fremur af þeim einstöku aðstæðum sem mynduðust á fjármálamörkuðum haustið 2008. Kveður varnaraðili allar fjárfestingar, sem gerðar hafi verið fyrir hönd sóknaraðila, hafa að fullu verið í samræmi við eignastýringarsamning aðila og þær óskir sem sóknaraðili hafi sett fram.

VI.

Niðurstaða.

Aðilar máls þessa gerðu með sér samning um eignastýringu 4. ágúst 2006 þar sem varnaraðili tók að sér stjórnun verðbréfasafns sóknaraðila í samræmi við tiltekna fjárfestingastefnu. Snýst ágreiningur aðila um það hvort fé sóknaraðila hafi átt að geymast á innlánsreikningi eða ekki, en sóknaraðili kveður varnaraðila hafa verið það ljóst að stefnt væri að því af hans hálfu.

Samkvæmt 2. másl. 5. tölul. ákvörðunar Fjármálaeftirlitsins um ráðstöfun eigna og skulda varnaraðila til NF dagsettrar 21. október 2008, tók NF frá og með 22. október 2008 við réttindum og skyldum samkvæmt samningum um vörslu og eignastýringu við viðskiptavini varnaraðila á Íslandi. Sóknaraðili er viðskiptavinur varnaraðila hér á landi þó hann sé búsettur erlendis en nefnt ákvæði lýtur hvorki að búsetu né þjóðerni viðskiptavina varnaraðila. Hefur NF því tekið við skyldum varnaraðila samkvæmt eignastýringasamningi við sóknaraðila, þ.á m. hugsanlegri bótaskyldu vegna meintrar saknæmrar háttsemi við stýringu eigna sóknaraðila. Verður þá þegar af þessari ástæðu ekki hjá því komist að hafna öllum kröfum sóknaraðila á hendur varnaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfum sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F er hafnað.

Reykjavík, 14. janúar 2010.

Sérálit

Undirrituð er ósammála niðurstöðu meirihluta nefndarinnar um að hafna beri kröfum sóknaraðila á hendur varnaraðila. á grundvelli þess að NF hafi tekið við skyldum varnaraðila samkvæmt eignastýringasamningi við sóknaraðila, þ.á m. hugsanlegri bótaskyldu vegna meintrar saknæmrar háttsemi við stýringu eigna sóknaraðila.

Samkvæmt 2. másl. 5. tölul. ákvörðunar Fjármálaeftirlitsins um ráðstöfun eigna og skulda varnaraðila til NF dagsettrar 21. október 2008, NF frá og með 22. október 2008 við réttindum og skyldum samkvæmt samningum um vörslu og eignastýringu við viðskiptavini varnaraðila á Íslandi. Það er mat undirritaðar að túlka beri 2. másl. 5. tölul. ákvörðunar Fjármálaeftirlitsins með hliðsjón af þeim sérstöku aðstæðum sem ríktu á fjármálamörkuðum við setningu laga nr. 125/2008 og þeim forsendum sem ákvörðunin byggir á.

Hugsanleg bótakrafa sóknaraðila vegna meintar saknæmrar háttsemi varnaraðila hefur stofnast í tíð varnaraðila, áður en NF varð til sem lögaðili. Telja verður að túlka beri ákvörðun Fjármálaeftirlitsins þannig að NF hafi tekið við réttindum og skyldum eignarstýringarsamninga einungis frá og með því tímamarki sem að ofan greinir til að viðhalda því viðskiptasambandi sem slíkir samningar fela í sér og tryggja þar með virkni fjármálakerfisins. Ekki er hægt að líta svo á að hinn nýi lögaðili, NF sem verður aðili að nefndu viðskiptasambandi með óvenjulegum hætti á grundvelli nefndrar ákvörðunar hafi yfirtekið mögulegar bótakröfur sem orðið hafa til fyrir ofangreind tímamörk í viðskiptasambandi sóknaraðila og varnaraðila enda er ekki kveðið skýrlega á um slíka skuldbindingu í ákvörðun Fjármálaeftirlitsins um ráðstöfun eigna og skulda varnaraðila dags. 21. október 2008.

Með vísan til framanritaðs er það mat undirritaðar að nefndinni beri að taka kröfur sóknaraðila á hendur varnaraðila til efnislegrar meðferðar.